

de Naaldekoker

Driemaandelijks tijdschrift

Winter 2024

Natuurpunt Lievegem

December-januari-februari

Kern Lovendegem - Waarschoot - Zomergem

Zondag 22 december: Landschapswandeling Ro. Trefpunt: Durmstraat, Duivekeetbrug, Zomergem. 14u-17u.

Zondag 5 januari: Nieuwjaarswandeling, Appensvoorde. Trefpunt: oud gemeentehuis, Kasteeldreef 45, Lovendegem. 14u-17u.

Vrijdag 31 januari: Lezing door Dirk Waelput en lokale ALV. Trefpunt: Kasteeldreef 72, Lovendegem. 19u30-10u.

Zondag 16 februari: Staptocht in een Lievegems pareltje. Trefpunt: café 't Oud Liefken, Stoktevijver 65, Zomergem. 14u-17u.

Zondag 2 maart: Archeologie in de vallei van de Oude Kale. Trefpunt: gemeentelijke begraafplaats, Molenslag, Vinderhoute 14u-17u.

Zondag 16 maart: Braakballen pluizen. Trefpunt: Polyvalente zaal Vinderhoute, Neerstraat 43, Vinderhoute. 14u-17u.

Zaterdag 29 maart: Dropping/nachttocht. Trefpunt: Krakeelparking, Drongengoedweg 11, Ursel. 20u-24u.

www.natuurpuntlievegem.be

Coverfoto: Danny Vander Beken, steenuiltjes, *Athene noctua*, klaar voor het ringen.

2025

staat voor de deur, tijd om een nieuwe kalender in huis te halen om al jouw afspraken met de natuur of tandarts te kunnen vastleggen.

Hij is de jouwe voor 12€.

Vraag ernaar bij een van de bestuursleden van jouw Natuurpunt kern.

Dankzij jouw financiële steun kan Natuurpunt bestaande natuurgebieden uitbreiden en nieuwe natuurgebieden veilig stellen.

De natuur is je dankbaar.

'projectnr. 6684 Keigatbos'

'projectnr. 6683 Moerkes'

'projectnr. 6617 Oude Kale'

Rekeningnummer: BE56 2930 2120 7588 met vermelding projectnr

Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar, waardoor je 45% van het bedrag recupereert!

Samenstelling bestuur:

Contact kern Lovendegem:	Eric De Clerck	0472/77 81 44	natuurpunt.lovendegem@proximus.be
Contact kern Waarschoot:	Paul Vandenbossche		vandenbosschepaul@hotmail.com
Contact kern Zomergem:	Sam De Decker	0473/94 39 37	samdedecker1@gmail.com
Voorzitter Lievegem:	Michael Borremans		
Secretaris Lievegem:	Hannelore Scheir		hannescheir@hotmail.com
Penningmeester:	Paul Van Den Bossche		vandenbosschepaul@hotmail.com
Redactie Naaldekoker:	Nikolaj Vanvyve	0495/59 35 48,	nikolaj.vanvyve@skynet.be

Een nieuwe legislatuur

Intussen liggen de gemeenteraadsverkiezingen reeds meer dan een maand achter ons en hebben de meeste gemeenten en steden al een nieuw bestuur. In Lievegem heeft de CD&V de absolute meerderheid veroverd en zich hierdoor gevoelig versterkt maar de huidige burgemeester Kim Martens kiest ervoor met dezelfde coalitie verder te gaan. 'Never change a winning team'.

Binnen de nieuwe bestuursploeg krijgt de CD&V'er Steven Lambert onder meer klimaat, duurzaamheid en milieu als bevoegdheden. Steven Lambert, geboren en opgegroeid in de politiek, de huidige voorzitter van CD&V PLUS en een gewezen schepen, profileerde zich tijdens de verkiezingen met zijn politieke interesses in infrastructuur, mobiliteit, financiën en dienstverlening. Niettegenstaande de nieuwe schepen voor onder meer klimaat en milieu nieuw oogt in deze materie wordt hij dus voor de komende zes jaar dé gesprekspartner voor Natuurpunt Lievegem.

Natuurpunt Lievegem streeft het verderzetten van een constructieve samenwerking met het nieuwe gemeentebestuur na. Dialoëren en overtuigen is voor ons de beste methode om te wegen op het beleid en om onze beleidsvoorstellen waar te maken. Aangezien momenteel volop geschreven wordt aan een bestuursakkoord is dit het geschikte moment om met de nieuwe bestuursploeg in dialoog te treden en op die wijze onze ambities en verzoeken kenbaar te maken.

Met het Europees Burgemeestersconvenant hebben Lievegem en de andere Meetjeslandse gemeenten zich in 2019 geëngageerd om de CO₂-uitstoot met minstens 40% terug te dringen tegen 2030; dus op het einde van deze legislatuur. Verder wil de gemeente zich meer weerbaar maken tegen de gevolgen van de klimaatverandering zoals overstromingen, droogte en verlies aan biodiversiteit. De actualiteit, onder meer in Spanje, leert ons dat de klimaatverandering zich sneller en heviger manifesteert dan gedacht werd. Het is dus cruciaal om een versnelling hoger te schakelen gedurende de komende legislatuur.

Het lokaal bestuur kan de transitie versnellen door aan de kar te trekken, initiatieven een duw in de rug te geven met bijgestelde wetgeving en gerichte steun, en door de juiste partners rond de tafel te verzamelen. Met zijn 750 leden en mooie 'track record', namelijk drie natuurgebieden in beheer, is Natuurpunt Lievegem goed geplaatst om deze broodnodige doelstellingen inzake klimaatwijzigingen en biodiversiteit mee te helpen waarmaken. Het bestuur van Natuurpunt Lievegem zal dus op korte termijn in dialoog treden met de nieuwe bestuursploeg. Het gemeentebestuur zal verder eraan herinnerd worden welke cruciale rol de natuurgebieden gespeeld hebben in het mentale welzijn van onze bewoners tijdens de barre coronatijden.

Naar aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen werd door Natuurpunt Lievegem een verkiezingsmemorandum samengesteld en aan alle partijvoorzitters in onze gemeente overgemaakt. Dit 16 pagina's tellende document bundelt nagenoeg het volledige programma van Natuurpunt Lievegem en bij uitbreiding van Natuurpunt Meetjesland. Natuurlijk streven we als rechtgeaarde Natuurpunters de integrale uitvoering van dit memorandum na maar de beperkte beschikbare middelen dwingen ons prioriteiten te stellen. Met dit proces zijn we momenteel binnen het bestuur bezig.

Onze wensenlijst zal zeker het verder uitbreiden en met elkaar verbinden van de groene polen, namelijk de boscomplexen van het Keigat en het Leen én de Vallei van de Oude Kale, in onze gemeente bevatten; zoals in het gemeentelijk beleidsplan trouwens is opgenomen. Verder vinden we beleidsacties rond het stimuleren van biodiversiteit broodnodig. Hierbij denken we onder meer aan insectenvriendelijk bermbeheer, handhaving wanneer bomen of houtkanten worden gekapt zonder vergunning en het inrichten van privétuinen en -percelen op natuurvriendelijke wijze.

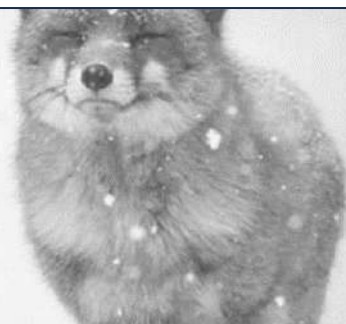
Deze en andere prioriteiten zullen prijken op onze wensenlijst. In de loop van januari volgt een overleg met de kersverse bestuursploeg van onze gemeente. We houden jullie van het verloop van deze gesprekken op de hoogte!

Michael Borremans

Voorzitter Natuurpunt Lievegem

We wensen jou
HET ALLERBESTE
voor het nieuwe jaar.

Huiszwaluwen in het Molenpark.

kern Zomergem

In Zomergem woont een bijzondere man die de zwaluwen op handen draagt: Eric Pieters, de hoeder van de huiszwaluwen in het Molenpark.

Sinds een jaar of 10 heeft Eric zich toegelegd op het observeren en opvolgen van deze vrolijke elegante vogels. Elk voorjaar keren deze huiszwaluwen terug naar hun vertrouwde nestplaatsen onder de witte dakgoten van het Molenpark.

Samen met de komst van de lente breekt er ook voor Eric een spannend tijd aan. Eind april begin mei kijkt Erik zeer regelmatig naar buiten en legt hij zijn oor te luisteren om de eerste zo kenmerkende kwetterende roep van de huiszwaluw te horen of de frivole vlucht op te merken. Zodra hij de kenmerkende vlucht en roep van de zwaluwen opmerkt, noteert hij de datum in het daarvoor voorziene notitieboekje. De oudere vogels vliegen direct naar hun vertrouwde nest, om eventueel wat opknappertjes te doen en uiteindelijk zeer snel aan het broeden te gaan. De jonge huiszwaluwen, de jongen van vorig jaar, verkennen de mogelijkheden en zoeken naar nog niet bezette nesten. Er wordt gekwebbeld en zenuwachtig heen en weer gevlogen voor de nog vrije nesten. Sommigen echter trekken verder als er geen plaats meer is of de locatie voor hen niet ideaal blijkt te zijn.

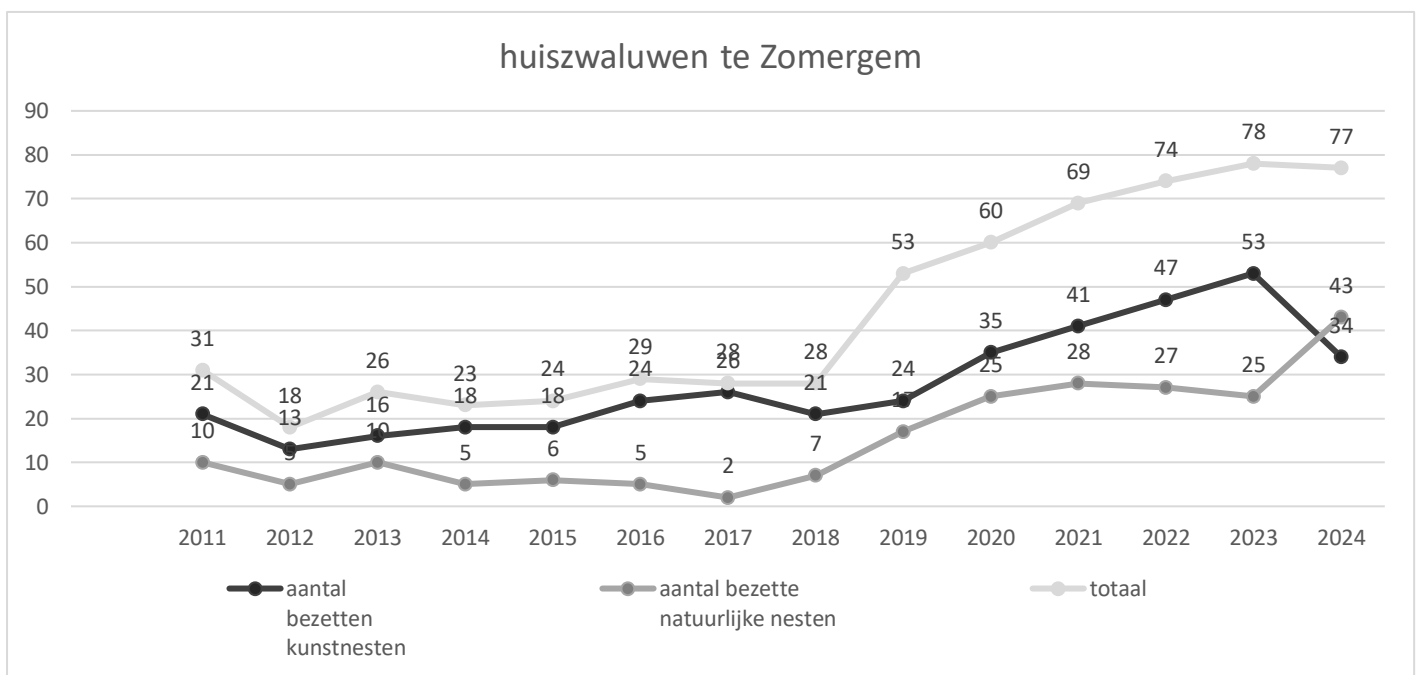
Eric is niet alleen een toeschouwer; hij is ook een actieve promotor voor het ophangen van kunstnesten. In 2016 waren de eerste 4 kunstnesten bezet in het Molenpark. Dit jaar zijn het er al 19. Deze kunstnesten werden in 2015 aangekocht door de gemeente. Stelselmatig werden deze door Eric opgehangen dit op vraag van enthousiaste burens. Er zijn slechts enkele natuurlijke nesten in het Molenpark. Cruciaal hiervoor is de beschikbaarheid aan modder in de directe nabijheid op het moment van hun terugkeer uit het zuiden. 2024 was inderdaad een nat jaar en je ziet dat, ook in de grafiek, het aantal natuurlijke nesten die bezet waren omhoog gaat.

Nog steeds zien we dat er plaatsen in onze gemeente zijn waar nesten verwijderd worden omwille van de uitwerpselen op de stoep. Positief is dat de bewoners van het Molenpark er iets op gevonden hebben om de uitwerpselen die deze insecteneters produceren op een eenvoudige manier op te ruimen. Ze leggen een plankje of karton vast met enkele stenen op de stoep en kuisen dit dan regelmatig mee op. Zo blijft de stoep zelf altijd netjes.

De weken na de aankomst zijn voor Eric een boeiende tijd. Hij observeert de zwaluwen terwijl ze druk in de weer zijn met het aanbouwen van hun nesten en het voederen van hun jongen. Speciale voorvallen worden met veel enthousiasme gedeeld. De eerste vluchten, de start van de tweede ronde, de laatste uitvliegende jongen en de evolutie van het aantal bezette nesten. Rond half september, als de dagen korter worden en de lucht frisser aanvoelt, maken de huiszwaluwen zich op voor vertrek. Eric observeert alles, maar hij is meer dan enkel een observator. Hij maakt zijn omgeving enthousiast voor onze vrolijke zomergasten en bewust van hun nut in onze natuur.

In de grafiek hieronder zien we de evolutie van onze huiszwaluwen. Een stijgende trend, mede ook door het beschikbaar stellen van kunstnesten. Hoopgevend is ook dat het aantal natuurlijke zelfgebouwde nesten toeneemt.

Wie is wie die daar door de lucht scheert?

Huiszwaluw

Nesten vooral aan gevels en huizen

Herken je aan:

- Gevorkte staart
- Witte onderkant en stuit (= plekje net boven de staart)
- Zwarte tot metaalblauwe vleugels en rug

Boerenzwaluw

Nesten vooral in schuren en stallen op boerderijen

Herken je aan:

- Lange, diepgevorkte staart
- De gestalte: het is onze grootste zwaluwsoort!
- Rode keel, kin en voorhoofd

Gierzwaluw

De gierzwaluw is eigenlijk geen zwaluw!

Broedt in sleten, gaten en donkere holten van allerlei gebouwen.

Herken je aan:

- Torpedovormig lichaam
- Lange, sikkelvormige vleugels
- Licht gevorkte staart
- Donkerbruin
- Lichte keelvlak

Oeverzwaluw

Broedt in zelf gegraven tunnels in (rivier)oevers en in zandhopen op open terreinen in de buurt van zoet water.

Herken je aan:

- Donker zandbruin gekleurde rug
- De gestalte: dit is onze kleinste zwaluwsoort
- Witte buik, onderbroken door bruine borstband

Opgepast, deze frivole zomergast geniet bescherming!

'Besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer (citeeropschrift: "het Soortenbesluit")

Datum 15/05/2009. Onderafdeling 3 Verbodsbepalingen ten aanzien van nesten, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van beschermde dieren (... - ...)

Artikel 14. (01/09/2009- ...)

§ 1. Het is verboden de nesten van beschermde vogelsoorten of de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van andere beschermde diersoorten dan vogels opzettelijk te vernielen, te beschadigen of weg te nemen.

§ 2. Het vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van beschermde diersoorten wordt onder meer geacht onopzettelijk te zijn wanneer de verantwoordelijke voor deze handeling niet wist en redelijkerwijze niet hoorde te weten dat deze handeling kon leiden tot de in § 1 beschreven negatieve gevolgen voor nesten, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Ten aanzien van de diersoorten waarbij categorie 3 is aangekruist in bijlage 1 is evenwel ook het onopzettelijk vernielen of beschadigen van de voortplantingsplaatsen of de rustplaatsen verboden.

§ 3. Onder nesten worden begrepen de bewoonde nesten, de nesten die in aanbouw zijn als voorbereiding op het komende broedseizoen, alsook de nesten die in de regel jaar na jaar tijdens het broedseizoen hergebruikt worden.'

Wat kan jij betekenen voor deze zomergast?

1. Lok insecten naar je tuin. Zwaluwen zijn echte insectenetters. We durven zelfs zeggen 'veelvraten'. In volle vlucht pikken ze alle rondvliegende beestjes, hoe minuscuul ze ook zijn, uit de lucht. Huiszwaluwen en boerenzwaluwen vertoeven dus maar al te graag in de buurt van paardenstallen, boerderijen en insectenvriendelijke tuinen waar ze kunnen smullen van vliegen, muggen, etc.

2. Laat oude zwaluwnesten hangen. Oost west, thuis best. Zwaluwen zijn dan wel trekvogels, ze keren net zo graag terug naar hun vertrouwde plekje. Hangt er een oud zwaluwnest in je tuin? Laat het dan zeker hangen zodat de eigenaars geen onaangename verrassing te wachten staat na hun winterreis. Je kan zelfs een handje helpen door het nest te verstevigen of te repareren met dunne, houten latjes indien nodig.

3. Richt je dakranden in voor zwaluwen. Zwaluwen nestelen zich graag onder overhangende dakranden, schuren en tegen een ruwe of betonnen muur. Onder hun eigen afdakje maken ze een bolvormig nest van modder, klei, gras, veren en takjes die ze in de buurt vinden. Opmerkelijk aan hun nest is dat de opening langs boven zit. Net zoals in een zolderkamer onder het dak kan het ook in een zwaluwnest behoorlijk warm worden in de zomer. Zwaluwen verkiezen vermoedelijk daarom dakranden met een bleke kleur. Een poeltje of bak met vers water in je tuin kan ook voor verkoeling zorgen.

4. Plaats kunstnesten. Je kan terugkerende zwaluwen pas echt in de watten leggen door een kunstnest te plaatsen onder je dakrand of dakgoot. Hang er ineens een twee- of drietal, en plaats ze bij voorkeur in de buurt van andere bestaande zwaluwnesten. Zwaluwen leven namelijk graag in kolonies, dichtbij hun soortgenoten. Hang het nest ook niet in de volle zon maar op een plekje waar meestal schaduw is. Zo voorkom je dat de jongen te vroeg uit het nest springen of dat de klei of modder helemaal opdroogt en het nest naar beneden valt.

Zoals reeds vele jaren gaan we ook dit jaar weer op pad om onze nestkasten te controleren. Altijd een spannende periode. Wat gaan we aantreffen in onze nestkasten. Zal het een goed jaar zijn of doen we slechter dan vorige jaar. Kijken wat het wordt.

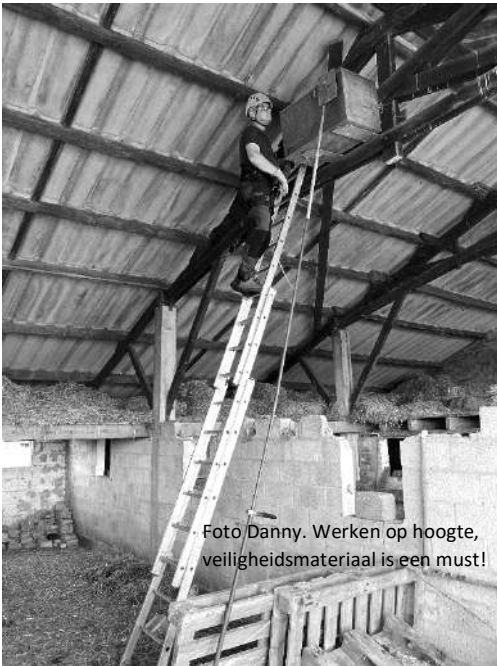

Foto Danny. Werken op hoogte, veiligheidsmateriaal is een must!

1. We begonnen begin mei met het beklimmen van de kerktoeren in Zomergem om onze **slechtvalkkast** te controleren. Deze was mooi gekuist in de winter van vorig jaar en stond dus terug klaar om een nieuw broedsel te ontvangen. Maar voor de eerste keer in de laatste 5 jaar gaf niemand thuis. Een zeer spijtige vaststelling toch. De laatste 3 jaar mochten we steeds 3 tot 4 jongen begroeten. *Fingers crossed* en misschien kunnen we volgend broedseizoen dan toch nieuwe slechtvalkkuikens ringen

2. We hielden ons hart vast om de controles te doen van de **steenuiltjes** omdat de voorjaarsstelling, controle op baltsroep, niet veel goeds voorspelde. Deze was immers nog nooit zo laag geweest. Dit allicht mede te danken door de slechte en de zeer natte weersomstandigheden die we hadden in het voorjaar. Maar de natuur kan je steeds verbazen en we hebben dit jaar 19 kleine steenuiltjes kunnen ringen. Dan toch een van de betere jaren.

Nog een zeer leuk weetje; vorig jaar hadden we een nestje waar een vrouwtje steenuil minstens 12 keer, een echte stokoude kranige dame dus, succesvol had gebroed. Gezien haar gezegende leeftijd hadden we dan ook niet veel goeds verwacht. Maar wat bleek; ons oudje heeft de laatste winter, zoals gedacht, niet overleefd maar een jong vrouwtje heeft haar nestplaats succesvol overgenomen. Drie jongen keken ons met grote ogen aan en daarmee is de toekomst voor deze locatie terug verzekerd.

3. Ook werden de controles van de **kerkuilen** gedaan. Een normaal jaar met uiteindelijk 27 kerkuiltjes die een ringetje om kregen.

Foto Danny. Algemene controle en ringwerk.

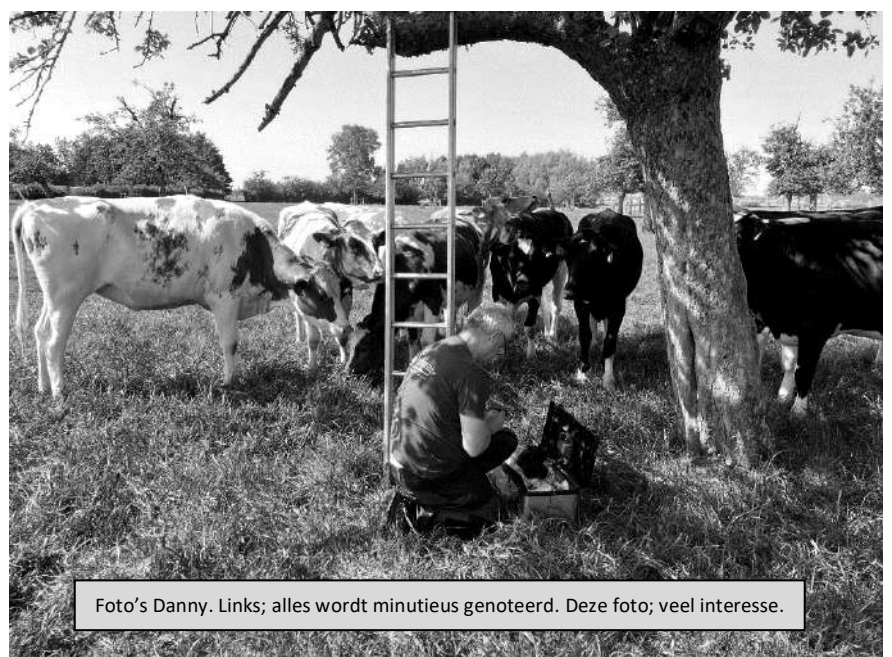
4. De controles van de **torenvalkjes** verliep wat anders dit jaar. Deels omdat de broedsels tamelijk laat waren en dat door omstandigheden (lees privé) er niet kon worden geringd. Maar er waren toch 4 bezette nesten op 6 kasten met waarschijnlijk een 4-tal jongen per nest. Terug een mooi resultaat.

5. Opvolging **huiswaluwen** : in samenwerking met de gemeente worden door ons de huiswaluwnesten op Zomergem geteld. Een heel bizar jaar: ze zijn relatief laat terug gekomen vanuit hun overwintergebieden. Op bepaalde plaatsen zijn ze mooi aanwezig en worden ze wat talrijker dit vooral Beke en Oost Winkel. Gelukkig maar want in de wijken van Chrysantenstraat was er een dramatische daling, van 16 nesten in 2023 naar 4 nesten in 2024! Voor 2024 hebben we op Zomergem uiteindelijk 77 nesten geteld tegen 78 nesten 2023) Van die 77 nesten waren er 34 kunstnesten tegen 43 natuurnesten. (zie grafiek vorige tekst)

Ondertussen zijn we nu reeds volop bezig om alles terug in orde te brengen voor het volgende broedseizoen (nestkasten uitkuisen – nieuwe locaties zoeken – nieuwe nestkasten maken en ophangen enz...)

Dus tot volgend jaar.

Vogelwerkgroep Zomergem

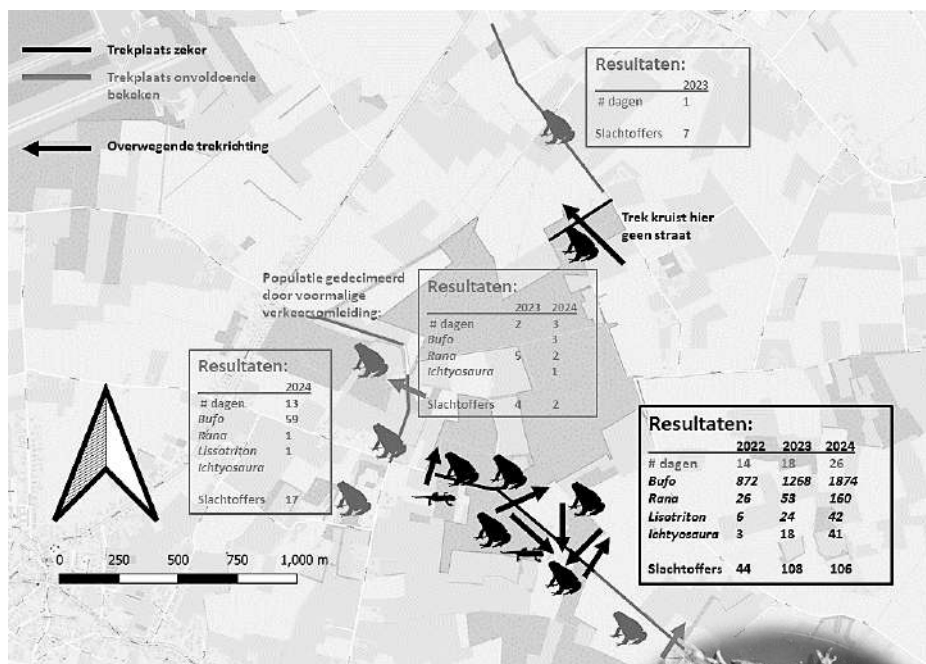

Foto's Danny. Links; alles wordt minutieus genoteerd. Deze foto; veel interesse.

Amfibieënwerkgroep: op naar een nieuw trekseizoen!

In 2023 startten we met een volwaardige amfibieënwerkgroep rond onze overzetactie aan het Keigatbos. Een overzetactie die al reeds bij momenten door losse vrijwilligers werd opgestart, maar nu iets breder en wijder gecommuniceerd werd en wordt. En met succes! Dit jaar hielpen over een tijdsspanne van een twintigtal dagen (bij goed paddepoel: lees warmer dan 6°C en bij voorkeur vochtig weer) tussen midden januari en eind februari ongeveer 15 vrijwilligers mee. Gemeentes Lievegem en Aalter zijn altijd bereid om de signalisatie te voorzien rond het grootste knelpunt aan de Keigatstraat, waarvoor dank!

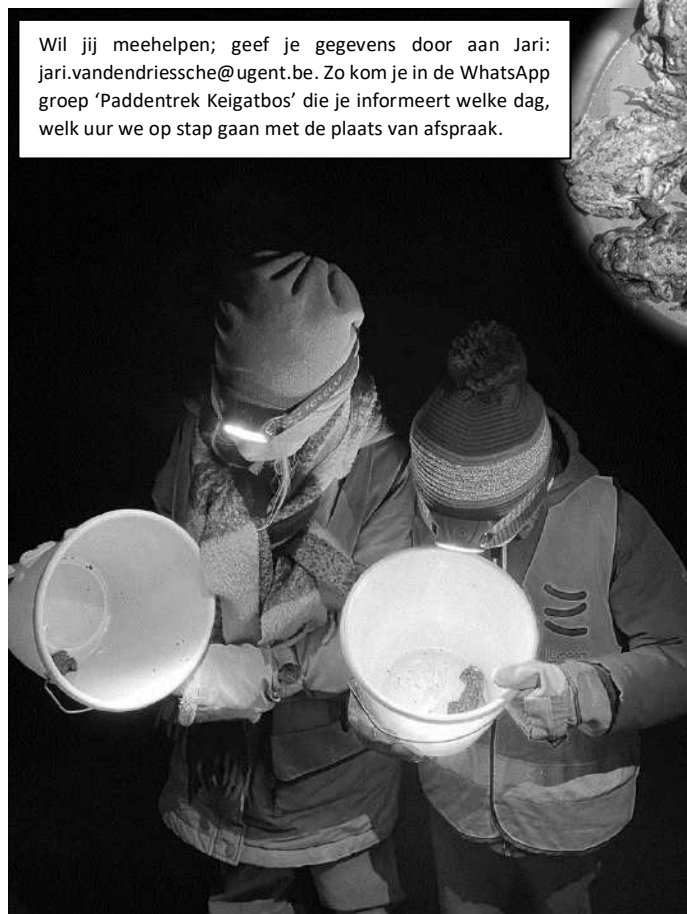
Aan onze overzetactie rond de Bauwerwaan wordt voornamelijk gewone pad overgezet (*Bufo bufo*), maar verder vinden we geregeld bruine kikker (*Rana temporaria*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en alpenwatersalamander (*Ichtyosaura alpestris*), andere, zeldzamere, soorten komen we vooralsnog niet tegen. Een overzicht van onze huidige aantallen vindt u in onderstaande foto:

De klimaatverandering in rekening brengend, houden we vanaf nu ongeveer tot begin maart de weersomstandigheden in de gaten op zoek naar geschikte trekdata (relatief warme winteravonden met vochtig weer). Op dergelijke topavonden zetten we makkelijk enkele tientallen amfibieën over.

Mocht u weet hebben van andere plaatsen waar er amfibieëntrek optreedt, of geïnteresseerd zijn om deze winter mee te werken, laat het ons zeker weten (jari.vandendriessche@ugent.be)! We willen de trekplaatsen (ook de kleine) zoveel mogelijk in kaart brengen. Daarnaast hebben we onze lokale WhatsApp-groep met vrijwilligers. Voor wie wil helpen: emmertjes, fluohesjes en een zaklamp zijn geschikte hulpmiddelen!

Wil jij meehelpten; geef je gegevens door aan Jari: jari.vandendriessche@ugent.be. Zo kom je in de WhatsApp groep 'Paddentrek Keigatbos' die je informeert welke dag, welk uur we op stap gaan met de plaats van afspraak.

Inventarisatie nachtvinders in woord en beeld.

Foto Jari, Nonvinder,
Lymantria monacha.

Iedereen kent wellicht de erg kleurrijke dagvlinders zoals dagpauwoog, atalanta en koolwitjes die vanaf de lente op menige bloem afkomen. Nu, daarvan zijn er een 55-tal soorten in Vlaanderen. Wat betreft het aantal nachtvindersoorten kijken we een paar grootteordes verder. Geschat wordt dat er een 2400 soorten voorkomen in Vlaanderen, waarvan 730 zogenaamde macrovlinders, met een grootte die vergelijkbaar is aan die van onze dagvlinders, en een 1600-tal microvlinders zoals de naam het zegt: beestjes die vaak niet groter zijn dan 1cm.

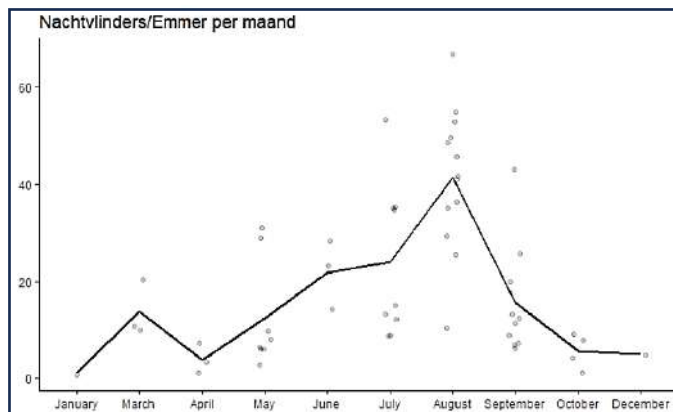
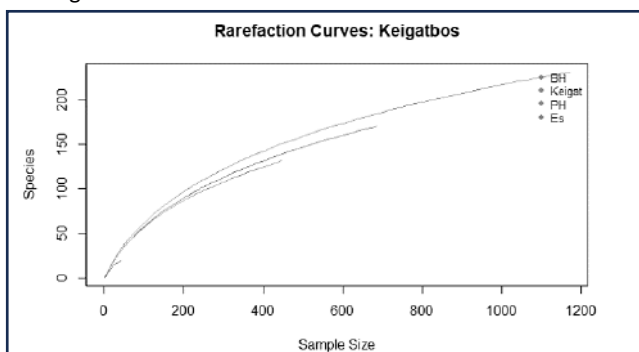
Deze grote soortenrijkdom zorgt ervoor dat nachtvinders een heel dankbare groep zijn om te inventariseren. Enerzijds zijn er bij elke vangst wel wat nieuwe soorten te bewonderen, die relatief makkelijk te determineren zijn. Via obsIdentify/waarnemingen.be die bij goede foto's een heel goede soortinschatting maakt. Anderzijds vormen ze met hun soortenrijkdom ook goede indicatoren voor de bemonsterde habitats.

Foto Jari,
microvinder

Zoals in de vorige Naaldekoker te lezen viel, worden sinds de zomer van vorig jaar op regelmatige basis nachtvinders gevangen in het Keigatbos als monitoringsactie. Hiervoor gebruiken we zelfgemaakte ledemmers (www.vlinderstichting.nl/.../ledemmers) met een UV LED strip als lichtbron. Deze hebben een relatief beperkt bereik, wat resulteert in minder vlinders (op topdagen tot ongeveer 60, ter vergelijking: bij conventionele nachtvindervallen verwacht men op topdagen toch 200+ vlinders). Wat in het voordeel spreekt van de beperkte lampsterkte is dat wat er gevangen wordt ook wel daadwerkelijk gebonden is aan de habitat waar de ledemmer staat. Bij lampen met groot bereik (ca 100m), is dat al een pak moeilijker in te schatten.

Hierbij schetsen we even wat een jaar aan nachtvindertellingen teweegbracht:

GEBIED	# Emmers	Totaal vlinders	Totaal soorten	Geschat totaal # soorten*
Berhoutbos	39	684	170	243
Pastershuyzekensbos	15	445	131	211
Essenbos	2	41	20	42
Keigatbos totaal	56	1170	231	324

*Aan de hand van het aantal soorten dat gevangen wordt en het totaal aantal gevangen nachtvinders kan ingeschat worden wat de totale soortenrijkdom zal zijn per site, dus als er een oneindig aantal nachtvinders gevangen wordt. Het aantal vangsten is momenteel weliswaar te klein om een volledig beeld op deze soortenrijkdom te bieden.

Foto Jari, ledemmer

Deze cijfers kunnen ook gecontroleerd worden met reeds waargenomen soorten via www.waarnemingen.be: In de omgeving van het Keigatbos werden zo reeds 428 soorten nachtvinders gezien. Voor het Berhoutbos, Pastershuyzekensbos en Essenbos zijn dit dan respectievelijk 299, 358 en 21 soorten. Ter vergelijking: in volledig Zomergem werden reeds 908 soorten gespot.

Voor volgend jaar hopen we alvast wat meer vangstnachten te kunnen weerspiegelen om zo wat toffe soorten te gaan voorstellen.

Heeft u meer interesse, of wilt u graag eens mee op nachtvindervangst: jari.vandendriessche@ugent.be. Verwacht geen nachtwerk en uren zitten turen naar de aanvliegende nachtvinders maar wel, zeker in de zomer, vroeg opstaan om de ledemmers te gaan monitoren.

Foto Jari, Naaldboomspanner

De Hoornaarvlinder, *Sesia apiformis*, een verrassende waarneming.

'De Damvallei, Destelbergen. In De Damvallei kan je gaan wandelen in de natuur vlakbij Gent. Het is een laagveen, gevormd door enkele verlande meanders van de Schelde. De uitgestippelde wandelroutes brengen je langs bloemrijke, vochtige hooilanden, een groot aantal turfputten, wilgen- en elzenstruweel. Twee meren bepalen het landschap. Wandeling met lokale gids die je alle weetjes van het gebied met veel passie zal brengen.' Zo luidde de aankondiging op onze website en Facebookpagina.

Deze activiteit genoot mijn interesse en ik ben dan ook op de uitnodiging ingegaan. Zondag 2 juni van 14u tot 17u. Ideaal om het weekend in natuurstijl af te sluiten. Zelf was ik er nog nooit geweest, wel al vaak 'doorgereden' via de E17 of de R4, die dit gebied vierendelen. Dit is ook direct te merken als je er staat. Het constante geraas van de 2 autostrades is opvallend aanwezig.

Geen nood, met een mooie groep en een super gids gingen we op stap. Een werkelijk mooi gebied met een gids die zijn gebied op zijn duimpje kent. Bij deze interessante wandeling valt het geluid van de R4 en E17 weg op de achtergrond, maar goed ook.

Als ik zo meega op pad in een groep met een gids heb ik wel de gewoonte als er ergens stil gestaan wordt voor een woordje uitleg dat ik meestal een aantal stappen achteruit zet om de plaats waar we staan beter te kunnen waarnemen. Luisteren doe ik nog steeds maar intussen kan ik rustig rondkijken. Ook deze keer was het niet anders. Als ik dan iets spot maak ik op mijn gemak een foto om dan gewoon weer verder te luisteren of verder mee te stappen met de groep.

Deze keer, wat niet van mijn gewoonte is, heb ik de gids onderbroken voor een toch zeer bijzondere waarneming. Tijdens een van de stopmomenten viel mij, bij het rondkijken, laag tegen de grond mij iets wel heel erg op. Voor mij een 1ste waarneming van de hoornaarvlinder. En dan nog wel een parend koppel. Ook velen van de groep, om niet te zeggen iedereen, hadden deze nog nooit gezien. Natuurlijk kwamen zowel GSM als fototoestel boven om deze prachtieren vast te leggen op de digitale gevoelige plaat.

Foto Nikolaj, Hoornaarvlinder parend.

Wie of wat is dit nu?

De hoornaarvlinder (*Sesia apiformis*) is een insect uit de familie wesp- of glasvlinders (Sesiidae). Andere benamingen zijn horzelsvlinder en wespvlinder. De hoornaarvlinder behoort tot de nachtvlinders, maar is alleen overdag actief. Ook eet hij alleen als rups; eenmaal uit de pop wordt geen voedsel meer opgenomen. De vlinder vliegt maar zelden en wordt meestal op boomstammen aangetroffen.

Vliegtijd en gedrag

Half mei-half augustus in één generatie. De meeste vlinders vliegen van begin juni tot half juli. Verse vlinders en parende exemplaren kunnen overdag rustend op populierenstammen worden gevonden. Omdat deze soort een onvolledig ontwikkelde roltong heeft, is het geen bloembezoeker. Recent is een effectief feromoonpreparaat voor deze soort ontwikkeld.

Levenscyclus

Rups: augustus-mei van het derde of vierde jaar. De rupsen brengen het grootste deel van hun ontwikkeling door in de wortels; sommige bomen worden jaar in jaar uit bewoond. De soort overwintert twee of drie keer, de eerste (en soms ook de tweede) winter als onvolgroeide rups en daarna als volgroeide rups in een cocon. De uitkruipgaten bevinden zich aan de basis van de stam. Gedurende het vliegseizoen kunnen lege poppen uit de stam steken of op de grond eronder liggen. De vrouwtjes laten hun eieren aan de basis van de stam vallen.

Kenmerken vlinder

Voorvleugellengte: 17-21 mm. Is even groot en fors als de hoornaar (*Vespa crabro*) en vertoont bij verstoring dezelfde schokkerige wespachtige bewegingen; is echter feller geel van kleur en mist de wespentaille. Kenmerkend zijn de gele kop en de opvallend gele 'epauletten' op de zwarte schouderdeksels.

Waardplant

Dit is de populier, sommigen suggereren zelfs dat in iedere populierendreef deze dagactieve nachtvlinder aanwezig is. Het is dus uitkijken naar de uitkruipgaten onder aan de stam van deze bomen en volgend voorjaar vanaf mei kan je, ofwel net onder aan de stam, of soms nog half in het gat, lege cocons vinden.

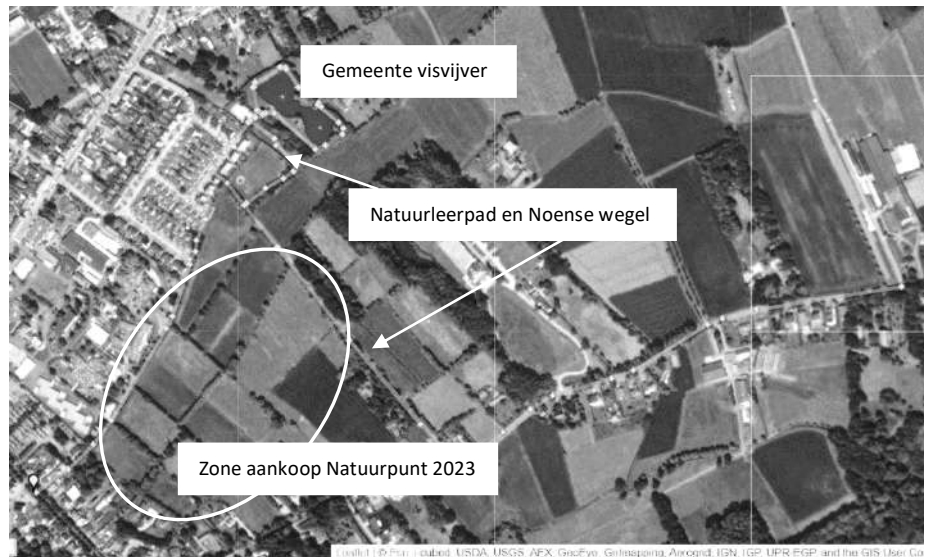
Blij dat ik mee was op de mooie en boeiende wandeling met een mooi extraatje.

Foto, Ab H. Baas, Brucht, Nederland

Op zaterdagavond, 12 oktober waren er 16 moedige nachtwandelaars op post voor de "Nacht van de duisternis" en toen reeds liepen we langs de rand van het gebied. Veel was er toen niet te zien, maar des te meer te beleven. De duisternis zat hier voor iets tussen, logisch toch! We liepen langs de achterkant van De Triangel en kwamen voorbij de verlichte glasramen waar de grafombe ligt van Kanunnik Triest, de stichter van de zusters van Liefde.

Eén week later, op zondag 20 oktober Dag van de Trage Weg, waren er 28 wandelaars present. Op onze wandeling verkennen we meerdere trage wegen in de directe omgeving van de Kern van Lovendegem. We starten bij het contactpunt van Lovendegem; rechtover de site waar de bouw van het Huis van Lievegem reeds uit de startblokken schoot.

Van hieruit gaat het via de Noensewegel richting de Kanunnik Triest wijk en komen we aan de gemeentelijke visvijver uit. Rond deze vijver ligt er een mooi en rustig wandelpad. Daarna via het natuurleerpad, de beestentoren (bijenhotel) en de poel richting Kappottestraatje. Zo komen we op onze tweede trage weg en krijgen een mooi overzicht over de natte graslanden gelegen tussen de Kasteeldreef, de Appensvoordestraat en het Kapottestraatje. Het is in deze zone dat Natuurpunt in augustus 2023 enkele percelen heeft aangekocht. Reeds jaren was dit woonuitbreidingsgebied, maar in maart 2022 heeft Vlaanderen dit finaal geschrappt en kreeg het de bestemming Agrarisch gebied met verweving natuur. De door Natuurpunt aangekochte 3.8 ha stellen we zo veilig voor de toekomst.

Trouwens, de zittende landbouwer kreeg via Natuurpunt een beheerovereenkomst en heeft het voorbij seizoen onze percelen gemaaid, gehooïd en nu lopen er nog runderen op. Ook werden er meerder knotwilgen onder handen genomen, het was meer dan dringend om uitscheuren te voorkomen. Maar we wandelen verder en komen langs het "oude stort" van Lovendegem, ondertussen spontaan bebost. Geplande bebossing was jaren terug problematisch door de te dunne bovenlaag. Eens op de Appensvoordestraat komen we snel aan het Woonzorgcentrum Diepenbroek. Dit prachtige kasteeldomein is sinds 1995 een beschermd kasteel met vijver en park.

Om onze wandeling af te maken wandelen we nog wat verder en nemen De Herendonk slag, laatste trage weg voor vandaag. Hier doorkruisen we het agrarisch landschap en komen uit op de Oostveldkouter. Nog een goede km en we zijn terug aan onze percelen langs de Noense wegel. Tot slot bezoeken we nog de tuin achter Kasteeldreef 72, waar zich de raadzaal bevindt en stellen vast dat deze tuin perfect aansluit bij onze percelen.

Als Natuurpunters zijn we er dan ook van overtuigd dat we in de toekomst, op wandelafstand van het Huis van Lievegem, een prachtig stukje natuur kunnen vrijwaren. Onze biologen gaan aan de slag om een beheerplan uit te werken. Je hoort er nog van.

'Natuur in de buurt' voor elke Lievegemnaar, dichterbij de kern van Lovendegem is er niet te vinden.

Met dank aan Jean-Pierre Nicaise voor zijn deskundige uitleg rond de biodiversiteit van het gebied.

Denkpiste...

Natuurpunt heeft als doelstelling het opmaken van een natuurbeheerplan voor deze regio en wil dit plan samen met de gemeente Lievegem bekijken en uitvoeren. Het zou mooi zijn om 'Appensvoorde, het groene hart van Lovendegem', nieuw leven in te blazen door het opwaarderen van de zone rond de visvijver, het natuurleerpad, de trage wegen en het domein Diepenbroek. We wensen zo een wandelgebied te creëren waar elke inwoner van Lievegem van kan genieten. Het wordt geen afgesloten gebied, maar topnatuur jouw buurt. Waar er nog ruimte is voor knotwilgen, poelen, zitbanken en rust in de kern van Lovendegem.

Een vreemde eend in de bijt...

Elke dinsdag vertelt Joeri Cortens in Nieuwe Feiten op Radio 1 wat er op dat moment te zien is in onze natuur. Op een boeiende manier brengt Joeri de natuur bij de mensen thuis of in de wagen. Zelf heb ik al een paar keer de proef op de som genomen en heb daardoor al in het voorjaar de eitjes van het oranjetipje gevonden in onze tuin, alsook nu de rupsendoder in het gazon. Nu is het de beurt aan de vogelaars...

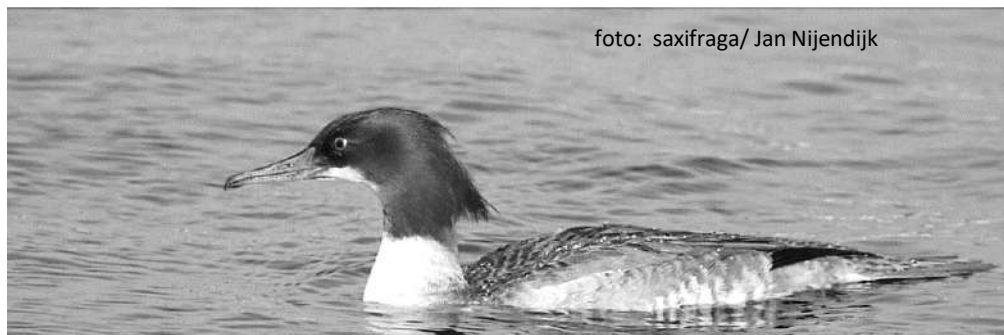

foto: saxifraga/ Jan Nijendijk

Begin november en het is al vollenbak herfst. Ja, en er varandert vanalles in de natuur. Joeri is terug op stap en dit ditmaal langs het Kempisch Kanaal niet zo ver van bij hem thuis. Het ganse jaar door valt hier wel wat te beleven. In maart-april zijn het de fuiten die hier zitten, in mei de oeverloperstjes en november is het de beurt aan de grote zaagbek. De grote zaagbek, *Mergus merganser* Linnaeus, 1758. Het is een eend, een zeer grote eend en dan nog een hele aparte ook. Terwijl de meeste eenden een platte snavel hebben, hebben zaagbekken zaagjes aan de hele fijne dunne snavel. Je kan het vergelijken met het zaagje van een decoupeerzaag. Heel fijn en dun met heel veel tandjes, zaagjes. Het is een duikende, vissende eend. Deze zijn nu reeds te zien langs het Kempisch Kanaal. Eigenlijk is dit bijzonder want ze zitten daar al een tijdje, sinds 23 oktober. Dit is wel raar want dit is volop een wintersoort. Normaal komen die pas eind november met een hoogtepunt in januari. Ook doorwinterde ornithologen, vogelaars, vinden dit zeer vroeg. Zeer vroeg dus. Deze groep zijn eerstejaars vogels, dus het kan wel kloppen, vaak vertrekken die vroeger naar het zuiden. Ze komen uit het hoge noorden met als ondergrens het noorden van Duitsland en Polen. De meeste komen uit Scandinavië zoals Noorwegen, Zweden, Finland en Estland. Dat zijn de plekken waar ze tot broeden komen. En broeden ze als een eend. Neen dat ook niet. Het is echt een vreemde eend in de bijt, vandaar het spreekwoord? Eenden broeden in een nest op de grond langs of dicht bij water maar zaagbekken maken nesten in bomen rond de meren in Zweden of Finland. Ook kan je ze vinden langs brede traagstromende rivieren. Daar gaan ze op zoek naar grote oude bomen met oude spechtengaten of grote uitgerotte holtes van afgescheurde taken. Daar vliegen ze dan letterlijk de boom in. Voor dergelijke forse vogels, met een spanwijdte van zo'n 90 cm, is dit geen sinecure. Daar worden dan uiteindelijk de eitjes gelegd. Twee dagen nadat de jongen zijn uitgekomen worden de kuikens gedwongen het nest te verlaten, naar beneden te springen. Ja, die vallen natuurlijke evensnel als een dennenappel. Maar door te flapperen met hun 'vleugels' en hun zwempoten te spreiden proberen ze die val wat te breken. Maar uiteindelijk wegen die bijna niks en valt dit uiteindelijk allemaal wel mee. Eens op de grond vervoegen de jongen hun ouders op het water. Dit stappen lijkt voor die jongen nogal op het stappen van gewone jonge eendjes. Voor de volwassen dieren is dit een ander verhaal. Bij een volwassen zaagbek, zoals bij een aalscholver, staan de poten zeer ver naar achteren om goed onder water te kunnen zwemmen en duiken. Bij een eend staan de poten eerder in het midden van hun lichaam. Bij het verlaten van het water moeten ze dan ook hun ganse lichaam oprichten, een beetje zoals een pinguin, om op het land te stappen waar dit vaak met struikelpartijen gepaard gaat. Maar uiteindelijk zal je dit niet vaak meemaken want de zaagbek is daar niet voor gemaakt. Specifieke kenmerken zijn natuurlijke de lange fijne snavel. De vrouwtjes zijn eerder grijsachtig van kleur met een hele mooi kastanjebruine kop met een achteruitstekende kuif. De mannetjes hebben een wit lichaam met zwart bovenop de rug. Hun kop is heel donkergroen, zoals bij de wilde eend, met een mooie glans erdoor. Ze hebben niet zo'n uitgesproken kuif maar eerder een vetkuif achteraan op hun kop alsof ze een knobbel hebben achteraan hun kop. De jonge zaagbekken op het kanaal hebben nog hun jeugdverenpak dat zeer sterk gelijkt op dit van de vrouwtjes. Ze gaan in groep op jacht naar kleine visjes. Ze duiken samen onder en drijven de vissen naar het ondiepe om ze daar te kunnen verschalken. Ze werken in feite een beetje samen. Ook in de zomer werken ze samen. Dan zijn het wel eerder de ouders die voor de jongen zorgen ook van andere ouderdieren. Als ze gaan vissen blijven de jongen alleen achter op het water. De jongen zoeken elkaar op en een mama zaagbek ontfermt zich over alle kleintjes. Een soort crèche voor kleine zaagbekjes. Af en toe verdwijnt er wel eentje. Een snoek lust ook wel een jong zaagbekje, omgekeerd zullen zaagbekken ook wel een jonge snoek verschalken.

Marais d'Harchies - Etang B (HA)
Christophe Verriest 2024-11-03

Wat opvalt is dat ze ieder jaar terugkeren naar het Kempisch Kanaal en je vindt ze vaak tussen de Baileybrug en de brug van St.- Jozef-Olen. Succes aan de vogelaars.

Sinds 2006 is Joeri Cortens als educatief medewerker verbonden aan natuurorganisatie **Natuurpunt** en geeft hij jaarlijks bijna 200 lezingen, cursussen en voorstellingen ...

Vrijwilligerswerk als lid van Natuurpunt midden in de natuur! Iets voor jou?

Wij zoeken een:

Enthousiaste gemotiveerde vrijwilligers man/ vrouw/ x

De vogelwerkgroep van Natuurpunt Lievegem kern Zomergem zoekt enthousiaste gemotiveerde vrijwilligers voor onbepaalde duur.

Wat doen we?

De werking richt zich op volgende soorten: steenuil – kerkuil – slechtvalk – torenvalk en huiszwaluw. Dit is dan vooral veldwerk en ook deelnemen aan de vergaderingen (3x per jaar) die ze organiseert. Inventarisaties, ophangen van nestkasten, opvolgen broedgevallen en ook nazorg zoals uitkuisen nestkasten. Ook het maken of herstellen van nestkasten hoort tot het takenpakket. Dit alles in samenwerking van de vaste leden van onze vogelwerkgroep.

Wat Vragen we?

Wij zien dit niet als een eenmalige activiteit maar vragen een gemeend engagement om een aantal dagen/ halve dagen door het jaar heen de handen uit de mouwen te steken. Daarvoor krijgen jullie een exclusieve kijk in de wondere wereld van deze fascinerende vogels. Daar wij vooral op privéterreinen werken zoeken we naar volwassen vrijwilligers. Ook wordt er discretie verwacht van jouw kant. Locaties van nestkasten worden ook nooit ofte nimmer gedeeld met personen buiten deze groep om.

Geïnteresseerd?

Stuur dan een mailtje naar : Danny Vander Beken : danny.vander.beken@telenet.be

Uitnodiging aan alle leden van Natuurpunt Lievegem!

Vrijdag 31 januari: 19u30 Lokale Algemene Ledenvergadering met aansluitend boekvoorstelling door Dirk Waelput

Het voltallige bestuur van Natuurpunt Lievegem heet je van harte welkom op de allereerste Lokale Algemene Ledenvergadering. Je hoeft niet te vrezen voor een saaie vergadering, maar verwacht je in de plaats daarvan aan een korte en bondige uiteenzetting over het reilen en zeilen van de vereniging. Waar staan we na één jaar Natuurpunt Lievegem? Wat hebben we allemaal al gedaan en wat moet er nog gebeuren, en hoe ziet de toekomst eruit voor Natuurpunt Lievegem? We vatten het voor jou samen in een 30-tal minuten. Aansluitend is er de boekvoorstelling door Dirk Waelput. We sluiten af met een drankje en een losse babbel. Graag tot dan!

Dirk Waelput: 'Wat we van bomen kunnen leren'

Wat maakt een boom een boom? Hoe worden bomen zo oud? Doen bladeren meer dan vallen? Hoe geraakt het water via de wortels zo hoog? Zijn er vrouwelijke en mannelijke bomen? Waar vind je de meest merkwaardige bomen, in ons land en daarbuiten? Zijn bomen intelligent? Kunnen bomen ons redden? Na deze boeiende lezing door Dirk Waelput (en na het lezen van zijn boek) zullen bomen nooit meer dezelfde zijn. Je leert de bomen in hun essentie kennen, waar ze voor staan en wat ze ons, mensen, kunnen leren en vertellen.

Dirk Waelput (67) had een loopbaan als omgevingsambtenaar bij de stad Eeklo. Drie jaar geleden startte hij met het fotograferen van merkwaardige bomen – zijn verzameling vind je op www.deboomtoerist.be. Hij is een kenner en groot liefhebber van bomen.

<https://www.borgerhoff-lamberigts.be/shop/boeken/wat-we-van-bomen-kunnen-leren>

Vrijdag 31 januari
Start infovergadering om 19u30
Start Boekvoorstelling 20u30
Grote Raadzaal,
Kasteeldreef 72, 9920 Lovendegem
Natuurpunt Lievegem

Wat is een boom?

Het lijkt een domme vraag. Iedereen weet toch wat een boom is? We zien ze overal, in alle vormen, kleuren en maten: in tuinen, parken en bossen, langs weiden en akkers, naast de weg, op pleintjes... Toch is het niet zo eenvoudig om het begrip 'boom' nauwkeurig te definiëren. Vraag je het aan een houtbewerker, dan zal die vooral oog hebben voor de praktische eigenschappen. Betreft het een exemplaar met veel takken (niet goed) of weinig takken (wel goed)? Heeft hij een lange, rechte stam waarvan makkelijk planken en balken kunnen worden gezaagd? Zitten er veel knoesten en/of donkere plekken in het hout, die een invloed hebben op de esthetische en economische waarde van het toekomstige meubel? Enzovoort.

Een bioloog bekijkt de zaak helemaal anders. Voor hem of haar geldt ook de pas ontkiemde eikel van een zomereik (*Quercus robur*) als een boom, net zoals een oude bast vol holten en scheuren die een waardevolle nest- of schuilplaats kan bieden aan vogels, vleermuizen, knaagdieren en insecten.

Een jurist gaat in de eerste plaats na welke bomen (niet) gekapt mogen worden, terwijl een stadsbewoner misschien vooral begaan is met het esthetische aspect: welke boom zou mooi passen in mijn stadstuinje of op mijn terras?

Winterwerkje, nestkastjes bouwen doen we nu.

Het is natuurlijk altijd leuk, vooral voor of samen met de kinderen, om zelf een nestkastje te bouwen.

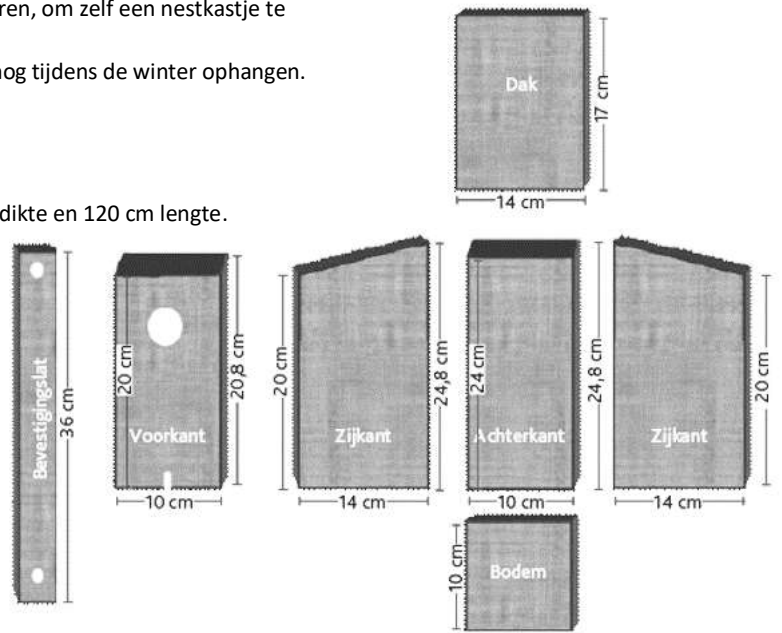
De winter is erg geschikt om nestkastjes te maken. Je kunt ze nog tijdens de winter ophangen. De vogels gebruiken ze dan als slaapplaats.

Wat heb je nodig?

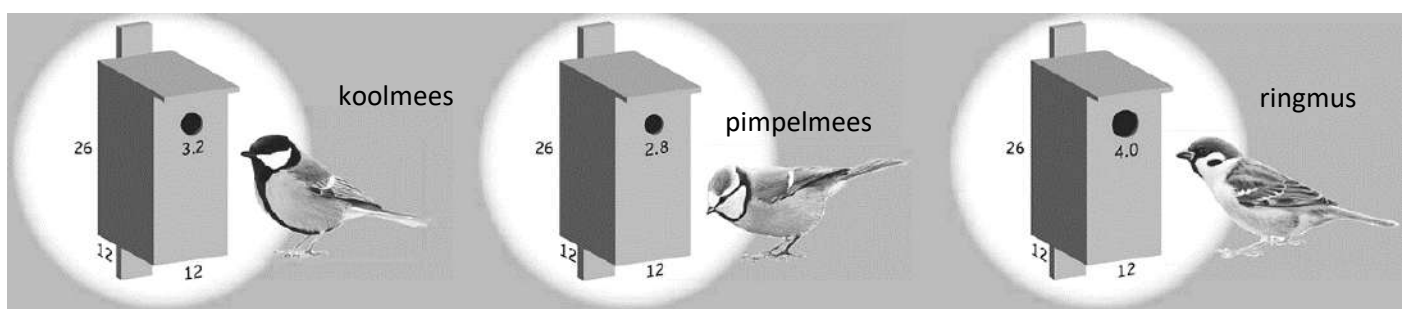
- Een plank van dennenhout van 14 cm breedte, 2 cm dikte en 120 cm lengte.
- Spijkers van 40 mm.
- Kleine hamer.
- Een béétje geduld!

Hoe ga je aan de slag?

- Zaag de plank in twee op 56 cm
- Vervolgens zaag je 1 plank op 10 cm breedte, er rest een 'lat' van bijna 4 cm breedte die later als bevestigingslat dienst doet.
- Uit dit stuk haal je de bodem en de voor- en achterkant.
- Uit de andere plank (14 cm breed) haal je de beide zijkanten en het dak. Zaag de eerste zijkant schuin af, vervolgens de tweede zijkant recht afzagen. Het 'overschot' is het dak.
- In principe heb je enkele centimeters 'overschot' voor de zaagsnede.
- In de voorzijde boor je met een klokboor de invliegopening, voor koolmees bedraagt de diameter 30 mm, voor pimpelmees 28 mm.
- Onderaan de voorzijde zaag je in het midden een slip van 1 cm, deze dient om bij afwerking een winkelhaakje in te draaien om de voorzijde af te sluiten.
- De achter- en voorzijde kan je bovenaan afschuinen zodat het dakje perfect aansluit.
- Nagel de kast in elkaar, de voorzijde nagel je enkel vast met 2 nagels bovenaan die dienst doen als scharnier. Let er op dat beide 'scharniernagels' mooi tegenover elkaar staan om het 'deurtje' goed te laten werken!
- Boor in de bevestigingslat 2 gaatjes boven- en onderaan zodat je ze later tegen een muur kan vijzen.
- Bevestig op het laatste de 'bevestigingslat' (zaag ze op ruime lengte) aan de achterzijde van de kast.
- Als de nestkast tegen een boom wordt opgehangen, bind je de lat met touw vast aan de boom.

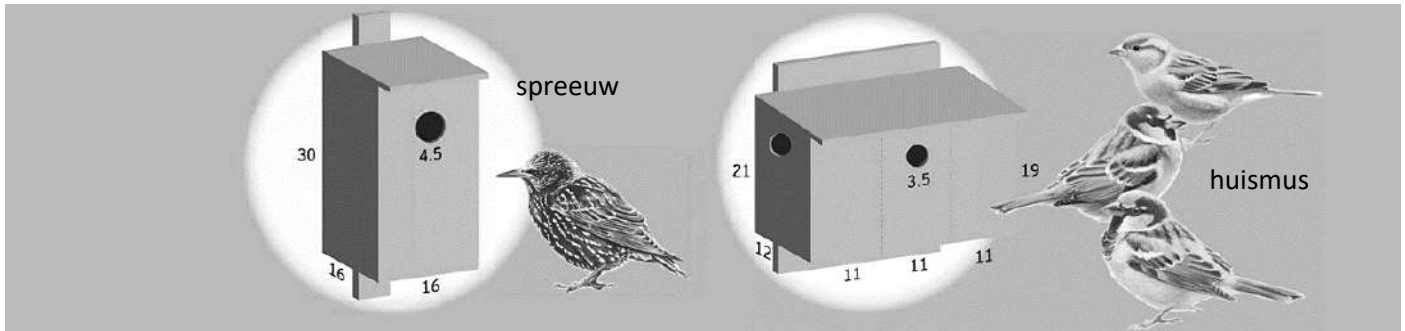

Je kan de nestkasten het ganze jaar laten hangen. Wil je ze toch weghalen voor de winter dan wacht je tot september om ze weg te nemen en hang je ze terug vanaf begin of half februari. Na elk broedsel mag je het oude nestmateriaal verwijderen. Het oude materiaal in een nestkast hergebruiken ze niet dus je doet de toekomstige ouders een plezier door het nestmateriaal te verwijderen en het kastje te kuisen door er bijvoorbeeld heet water door te gieten. Heb je minder tijd, kuis dan zeker eens half september en nog eens keer half februari om de uitwerpselen en ander vuil dat in de winter erin kwam te verwijderen.

Tips voor het ophangen van een nestkast.

- De aanvliegeroute naar de kast hou je best vrij, er mogen geen takken of bladeren net voor de vliegopening hangen. Halfopen kasten plaats je best wel in begroeiing.
- De hoogte waarop je de nestkast best hangt, verschilt van soort tot soort. Kleine zoogdieren roven vaak nesten, hang indien mogelijk dus de kast op een hoogte van minimum twee meter en maximum vijf meter hoogte.
- Op een open plaats richt je de invlieg-opening weg van het zuidwesten (de heersende windrichting).
- Als je meerdere kastjes hangt, plaats ze dan niet te dicht bij elkaar. Kastjes voor verschillende soorten moeten minimaal drie meter uit elkaar hangen, kastjes voor dezelfde soort moeten minstens tien meter uit elkaar hangen.
- De huismus houdt wel van gezelligheid, hang een aantal kasten met invliegopening van 35 mm met een tussenafstand van 20 tot 30 cm op, of experimenteer met een mussenappartement.

Type nestkasten. Verschillende vogels hebben verschillende 'woonwensen'. Daarom zijn er ook verschillende typen nestkasten. Let bij de keuze voor nestkasten op de omgeving van je tuin, erf of balkon.

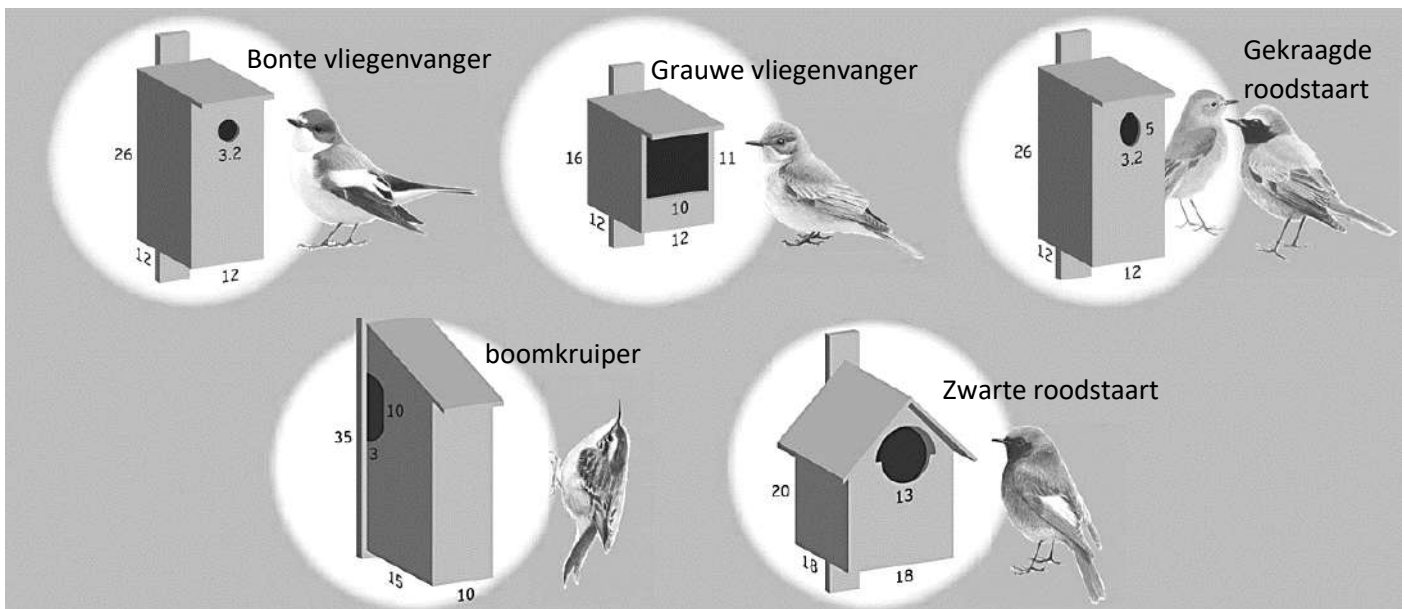
Bosrijke omgeving. Veel vogelsoorten maken hun nest in boomholtes. Deze zogeheten hollenbroeders kunnen gebruik maken van nestkasten. Dus als je in een bosrijke omgeving woont kun je verschillende nestkasten ophangen: kasten geschikt voor mezen, winterkoninkjes, boomkruiper, boomklevers, de bonte vliegenvanger, de grote bonte specht en de bosuil.

Stedelijk gebied. Tot de hollenbroeders behoren ook soorten die van nature gebruik maken van gaten en spleten in rotsen, zoals huismussen en gierzwaluwen. In onze bebouwde omgeving maken ze vaak gebruik van gaten en spleten in daken en gebouwen. Er zijn voor deze soorten speciale dakpannen te koop, in te metselen stenen met een gat erin. Voor in de tuin en op het balkon zijn er ook tal van kasten voor mezen beschikbaar.

Platteland. Een agrarisch landschap is open en trekt weer andere vogels. Je kunt hier bijvoorbeeld nesten ophangen voor zwaluwen, spreeuwen en mussen. Ook een kast voor de kerkuil en de torenvalk kan hier bewoners trekken.

Tuinen / erven. Naast de hollenbroeders zijn er soorten die soms gebruik maken van een halfopen nestkast. Roodborst, winterkoning, zwarte roodstaart en kwikstaart maken normaliter een nest in dicht struikgewas, maar in tuinen met alleen jonge klimplanten en zonder oudere gebouwen in de buurt is het lastig voor deze soorten om een geschikte nestplek te vinden. Een halfopen nestkast kan uitkomst bieden.

Bron: <https://www.vogelbescherming.nl/in-mijn-tuin/nestkasten/zelf-een-nestkast-maken> en <https://www.antwerpennoord.be/natuur-actief/zelf-aan-de-slag/zelf-een-nestkast-bouwen/>

Zondag 5 januari 2025: nieuwjaarswandeling

Waar: Lovendegem, Appensvoorde

Wanneer: Zondag 5 januari, 14u – 17u

Afspraakplaats: Oud gemeentehuis Lovendegem, Kasteeldreef 45, 9920 Lovendegem

Wat: Met een frisse nieuwjaarswandeling laten we 2024 achter en stappen we 2025 in. De wandeling is zo'n 5km lang en loopt door en langs het groengebied in het centrum van Lovendegem, dat Natuurpunt recent kon verwerven. We sluiten af met een drankje en klinken op het nieuwe jaar.

Voor wie: Geschikt voor jong en oud!

Contact en vragen: Jean-Pierre Nicaise, 0476 92 30 22, jean.pierre.nicaise@telenet.be

Inschrijven niet nodig

Vrijdag 31 januari 2025: lezing door Dirk Waelput, voorafgegaan door een Algemene Vergadering

Waar: Lovendegem, Grote Raadzaal gemeentehuis, Kasteeldreef 72, 9920 Lovendegem

Wat:

- om 19u30 starten we met een korte Algemene Vergadering
- om 20u30 geven we het forum aan Dirk Waelput, die een boeiend verhaal komt vertellen over zijn nieuwe boek '*Wat we van bomen kunnen leren*'. Na afloop is er tijd om bij te babbelen bij een drankje, of om je boek te laten signeren.
- Inkom gratis!

Voor wie: Open voor alle leden van Natuurpunt Lievegem!

Contact en vragen: Paul Vandenbossche, 0498 07 78 71, vandenbosschepaul@hotmail.com

Zondag 16 februari 2025: stevige staptocht in een Lievegems pareltje

Waar: Waarschoot, omgeving Stuiver / Leen

Wanneer: Zondag 16 februari, 14u-17i

Afspraakplaats: Café 't Oud Liefken, Stoktevijver 65, 9930 Zomergem

Wat: we strekken de benen voor een wandeling van ongeveer 12 km, die langs de minder gekende achterzijde van het Leen voert. Onderweg krijgen we wat uitleg over het landschap en de natuur, maar de klemtoon ligt op het wandelen. Naar goede gewoonte sluiten we af met een drankje.

Voor wie: Iedereen met een goede basisconditie en een gezonde interesse voor de eigen achtertuin!

Contact en vragen: Paul Vandenbossche, 0498 07 78 71, vandenbosschepaul@hotmail.com

Inschrijven niet nodig

Zondag 2 maart: Archeologie in de vallei van de Oude Kale

Waar: Vallei van de Oude Kale

Wanneer: Zondag 2 maart, 14u – 17u

Afspraakplaats: Gemeentelijke begraafplaats, Molenslag (thv nr. 24), 9921 Vinderhoute

Wat: Huisarcheoloog Sam De Decker neemt je mee in de diepte van de vallei van de Oude Kale. We kijken naar het landschap en hoe dat is opgebouwd, bespreken hoe de mens in het verleden met dat landschap omsprong en welke sporen daarvan vandaag nog te vinden zijn. De excursie is ongeveer 5km lang (deels over onverharde paden) en bevat verschillende stopplaatsen.

Voor wie: Voor iedereen met een gezonde interesse in zijn/haar leefomgeving

Contact en vragen: Sam De Decker, samdedecker1@gmail.com, 0473 94 39 37

Inschrijven niet nodig

Zondag 16 maart 2025: braakballen pluizen

Waar: Polyvalente zaal Vinderhoute, Neerstraat 43, 9921 Vinderhoute (sportterrein)

Wanneer: Zondag 16 maart, 14u – 17u

Wat: Op deze doe-activiteit gaan we aan de slag met een grote hoop braakballen van uilen, die de vogelwerkgroep in Zomergem heeft verzameld. Met een pincetje en een loep ontleden we de braakballen, vervolgens gaan we met zoekkaarten trachten te achterhalen welke prooien de uil heeft opgepeuzeld. Klinkt allemaal nogal vies, maar bijzonder plezant én leerrijk!

Voor wie: Zeer geschikt voor jong én oud

Contact en vragen: Sam De Decker, samdedecker1@gmail.com, 0473 94 39 37

Inschrijven is wenselijk, maar niet noodzakelijk (mail naar Sam)

Zaterdag 29 maart 2025: dropping/nachttocht

Waar: Drongengoed/Maldegemveld

Wanneer: Zaterdag 29 maart, 20u

Afspraakplaats: Krakeelparking, Drongengoedweg 11, 9910 Ursel

Wat: Een mix tussen een klassieke dropping en een heuse nachttocht in het donkere en verlaten Drongengoedbos... . Kan jij je weg terugvinden in het donker?

Voor wie: Voor jong en oud. Sportieve kledij is aan te raden!

Contact en vragen: Sam De Decker, samdedecker1@gmail.com, 0473 94 39 37

INSCHRIJVEN IS NOODZAKELIJK! => mailtje naar Sam

**De nieuwe Activiteitenwerkgroep van Natuurpunt Lievegem brandt van de goesting om erin te vliegen en stelde een mooie en gevarieerde agenda samen, met als credo 'voor elk wat wils'.
We kozen voor kwartaalagenda's, omdat we merkten dat dit praktischer is voor iedereen.
We heten je van harte welkom op één van, of misschien wel op allemaal onze activiteiten.
Hoe meer zielen, hoe meer vreugd: aarzel niet om een geliefde mee te nemen!**